

Trefn Disgyblu Myfyrwyr

Y drefn: 2026 Fersiwn 1.0
Daw i rym: 1 Medi 2026

Dyddiad	Yn disodli	Disgrifiad o'r Newid
27 Awst 2026	Amherthnasol	Dogfen newydd i ddisodli Rheoliad 21: Disgyblu Myfyrwyr

Perchennog y Ddogfen	Cymeradwywyd gan	Dyddiad Cymeradwyo	Amllder Adolygu
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Myfyrwyr ac Academaidd a'r Cofrestrydd Academaidd	Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd.	27 Awst 2026	Bob tair blynedd.

Sylwch: Mewn amgylchiadau eithriadol, ac yn amodol ar gymeradwyaeth Cadeirydd Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd gall cyfrifoldebau a neilltuir i Ysgolion, Penaethiaid Ysgol, Swyddogion Ysgol neu Bwyllgorau Ysgol yn y Rheoliadau hyn gael eu mabwysiadu gan y Coleg, Pennaeth y Coleg, Swyddogion y Coleg neu Bwyllgorau'r Coleg yn y drefn honno, fel y bo'n briodol.

Trefn Disgyblu Myfyrwyr

Mae'r drefn hon yn berthnasol i bob myfyriwr cofrestredig ym Mhrifysgol Bangor.

Aliniad rheoleiddiol: Fframwaith Ymarfer Da Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol; amodau cofrestru Medr (Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022); Deddf Cydraddoldeb 2010; Safonau'r Gymraeg.

Nodyn Cymraeg

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg. Gall myfyrwyr ofyn am gynnal unrhyw gyfarfod neu ohebiaeth o dan y weithdrefn hon yn Gymraeg heb unrhyw gost. Cysylltwch â'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr studentcases@bangor.ac.uk i drefnu. (Gweler adran 2.5.)

Cynnwys

RHAN A - Canllawiau i Fyfyrwyr i'r Weithdrefn Hon.....	4
Arweiniad cyflym: eich hawliau a chipolwg ar y broses	4
Eich hawliau allweddol drwy gydol y weithdrefn hon	5
Pwy all eich helpu chi?	5
RHAN B - Gweithdrefn Ddisgyblu Lawn	6
1. Rhagarweiniad a chwmpas.....	6
1.1 Diben.....	6
1.2 Cwmpas	6
1.3 Diffiniadau	7
2. Egwyddorion cyffredinol.....	8
2.1 Tegwch gweithdrefnol.....	8
2.2 Cefnogaeth a Chynrychiolaeth.....	8
2.3 Amseroldeb	9
2.4 Addasiadau rhesymol	9
2.5 Y Gymraeg	10
2.6 Cyfrinachedd a diogelu data	10
2.7 Achosion troseddol cydamserol	11
3. Cyfrifoldebau.....	11
3.1 Y Parti sy'n Adrodd.....	11
3.2 Myfyriwr sy'n Ymateb.....	11

3.3 Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr	11
3.4 Swyddog Ymchwilio.....	12
3.5 Swyddog Disgyblu	12
3.6 Yr holl staff sy'n ymwneud â'r Weithdrefn Disgyblu Myfyrwyr.....	12
3.7 Y Brifysgol	12
4. Safonau ymddygiad	13
4.1 Cod Ymddygiad Myfyrwyr.....	13
4.2 Enghreifftiau o gamymddwyn anacademaidd	13
5. Cam 1 — Ymchwiliad rhagarweiniol (Datrysiaid Cynnar)	14
5.1 Adrodd am Drosedd Disgyblu	14
5.2 Asesiad cychwynnol	14
5.3 Penodi Swyddog Ymchwilio.....	15
5.4 Y Broses Ymchwilio	15
5.5 Penodi Swyddog Disgyblu	16
5.6 Mesurau rhagofalus.....	16
5.7 Canlyniad Cam 1	16
5.8 Honiad Di-sail	17
5.9 Datrys Anffurfiol	17
6. Cam 2 — Pwyllgor Ymchwilio (gwrandawriad ffurfiol).....	18
6.1 Cyfansoddiad y Pwyllgor	18
6.2 Hysbysiad o wrandawriad	18
6.3 Gweithdrefn gwrandawriad	19
6.4 Cynnal gwrandawiadau ar gyfer materion sensitif.....	19
6.5 Penderfyniad a safon prawf	19
6.6 Ystod y sancsiynau.....	19
6.7 Canlyniad ysgrifenedig – Myfyriwr sy'n Ymateb	20
6.8 Hysbysu'r Parti sy'n Adrodd am y Canlyniad.....	21
7. Cam 3 — Apêl	21
7.1 Rhesymau dros Apelio.....	21
7.2 Cyflwyno Apêl.....	22
8. Cofnodion, monitro a dysgu	22
8.1 Cadw cofnodion.....	22
8.2 Monitro a dadansoddi cydraddoldeb	22
8.3 Adolygu	22
9. Polisiâu a gweithdrefnau cysylltiedig	22
ATODIAD A Siart Llif Gweithdrefn — Cipolwg	24
ATODIAD B Rhestr Wirio Hunanasesu Aliniad â Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol	25

RHAN A - Canllawiau i Fyfyrrwyr i'r Weithdrefn Hon

Beth yw'r weithdrefn hon?

Mae'r weithdrefn hon yn nodi beth sy'n digwydd os yw'r Brifysgol yn ystyried eich bod wedi torri ei rheolau ynghylch ymddygiad myfyrwyr. Mae'n berthnasol i gamymddwyn anacademaidd — pethau fel ymddygiad bygythiol, aflonyddu, difrod i eiddo, neu ymddygiad arall sy'n is na'r safonau a nodir yn y Cod Ymddygiad Myfyrwyr.

Ymdrinnir â chamymddwyn academaidd (megis llên-ladrad neu dwyllo) o dan y Weithdrefn Uniondeb Academaidd ar wahân.

Arweiniad cyflym: eich hawliau a chipolwg ar y broses

Cam	Beth sy'n digwydd	Amserlen
Cam 1 — Datrysiaid Cynnar	Mae Swyddog Ymchwilio yn adolygu'r honiad ac yn cysylltu â chi. Efallai y gofynnir i chi gyfarfod yn anffurfiol. Gellir datrys materion bach yma.	Cyn gynted â phosibl ar ôl yr honiad. Cam 1 a 2 gyda'i gilydd: o fewn 40 diwrnod gwaith.
Cam 2 - Cam Ffurfiol	Os na ellir datrys y mater yng Ngham 1, cynhelir gwrandawriad ffurfiol (Pwyllgor Ymchwilio). Byddwch yn derbyn rhybudd ysgrifenedig o leiaf 10 diwrnod gwaith ymlaen llaw.	O fewn y targed cyfunol 40 diwrnod o Gam 1.
Cam 3 - Apêl	Os ydych chi'n anghytuno â'r canlyniad, gellwch apelio ar sail benodol. Bydd eich apêl yn cael ei chlywed gan banel sydd heb gael unrhyw ymwneud blaenorol.	Rhaid i chi gyflwyno eich apêl o fewn 10 diwrnod gwaith i'r penderfyniad. Gwrandawriad apêl o fewn 20 diwrnod gwaith i'w gyflwyno.
Adolygiad Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (OIA)	Unwaith y bydd gweithdrefn y Brifysgol wedi'i chwblhau, byddwch yn derbyn llythyr Cwblhau Gweithdrefnau. Yna gallwch ofyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (ombwdsmon annibynnol) adolygu eich achos.	Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau yn cael ei gyhoeddi o fewn 20 diwrnod gwaith i'r penderfyniad terfynol. Rhaid cyflwyno cwyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol o fewn 12 mis i'r llythyr Cwblhau Gweithdrefnau.

Eich hawliau allweddol drwy gydol y weithdrefn hon

- Byddwch yn cael gwybod yn glir pa honiad sy'n cael ei wneud yn eich erbyn.
- Bydd cyfle teg i chi ddweud eich ochr chi o'r stori.
- Rhaid i'r Brifysgol brofi'r honiad — does dim rhaid i chi brofi eich bod yn ddieuog.
- Gwneir penderfyniadau ar sail tebygolrwydd (beth sy'n fwy tebygol o fod wedi digwydd).
- Gallwch ddod â chyd-fyfyriwr, cynghorydd Undeb y Myfyrwyr, neu gynrychiolydd arall o'ch dewis, gyda chi i unrhyw gyfarfod neu wrandawriad.
- Caniateir cynrychiolaeth gyfreithiol yng Ngham 2 lle mae'r canlyniadau posibl yn ddifrifol (e.e. tynnu'n ôl o astudiaethau, atgyfeirio at reoleiddiwr proffesiynol).
- Gallwch ofyn am gynnal eich cyfarfod neu wrandawriad yn y Gymraeg.
- Bydd pob un sy'n gwneud penderfyniadau yn annibynnol — ni fydd neb sydd wedi ymchwilio i'r achos yn penderfynu ar ei ganlyniad.
- Byddwch yn derbyn rhesymau ysgrifenedig clir dros bob penderfyniad.
- Mae gennych yr hawl i apelio yn erbyn penderfyniad disgyblu o dan Gam 3 y weithdrefn hon.
- Bydd eich data personol yn cael ei gadw'n gyfrinachol a'i rannu dim ond gyda'r rhai sydd ei angen.
- Gwneir addasiadau rhesymol os oes gennych anabledd neu nodwedd warchodedig arall.

Pwy all eich helpu chi?

Gwasanaeth Cefnogi	Sut y gallant helpu
Gwasanaeth Cynghori Undeb y Myfyrwyr	Cyngor a chynrychiolaeth annibynnol a chyfrinachol, am ddim, ym mhob cam. Dyma'r rhai y dylech droi atynt gyntaf. Cyswllt: academicadvice@undebbangor.com
Cofrestrfa Academaidd / Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr	Gwybodaeth am y weithdrefn a chefnogaeth weinyddol. Cyswllt: studentcases@bangor.ac.uk
Y Gwasanaeth Llesiant a Chynwysoldeb	Cefnogaeth emosiynol drwy gydol y broses a chefnogaeth gydag addasiadau rhesymol i'r weithdrefn. Cyswllt: gwasanaethaulles@bangor.ac.uk
Cefnogaeth Gymraeg	Trefniadau ar gyfer cyfieithu a gwrandawiadau drwy gyfrwng y Gymraeg. Am ddim. Cyswllt: studentcases@bangor.ac.uk
Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (OIA)	Adolygiad annibynnol unwaith y bydd gweithdrefnau mewnol wedi'u cwblhau. Cyswllt: www.oiahe.org.uk 0118 959 9813

RHAN B - Gweithdrefn Ddisgyblu Lawn

1. Rhagarweiniad a chwmpas

1.1 Diben

Mae'r weithdrefn hon yn nodi'r broses y bydd y Brifysgol yn ei dilyn pan honnir bod myfyriwr wedi methu â chyrraedd y safon ymddygiad ddisgwyliedig a nodir yn y Rheoliadau Cyffredinol i'r Holl Fyfyrwyr a/neu God Ymddygiad Myfyrwyr y Brifysgol. Fe'i cynlluniwyd i fod yn deg i bob parti, yn hygyrch ac yn hawdd eu defnyddio, ac i gyd-fynd â Fframwaith Ymarfer Da Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (wedi'i ddiweddarau 2024) a rhwymedigaethau'r Brifysgol o dan Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 fel y'i goruchwylir gan Medr. Dylid darllen y Weithdrefn hon ar y cyd ag Ordinad 17.

1.2 Cwmpas

Nid yw awdurdodaeth y Brifysgol yn gyfyngedig i adeiladau a thir y brifysgol nac adeg tymor. Mae'r weithdrefn hon yn berthnasol i'r canlynol:

- pob myfyriwr cofrestredig Prifysgol Bangor gan gynnwys myfyrwyr rhan amser, myfyrwyr dysgu o bell, ac ôl-raddedigion;
- ymddygiad sy'n digwydd ar safle'r Brifysgol gan gynnwys o fewn Neuaddau Preswyl y Brifysgol, yn ystod gweithgareddau'r Brifysgol (gan gynnwys lleoliadau, teithiau maes, neu wrth astudio mewn sefydliad partner, a gweithgareddau ar-lein a gynhelir yng nghyd-destun y Brifysgol), oddi ar y campws (gan gynnwys yn ystod gwyliau neu mewn lleoliadau cymdeithasol), neu ar-lein, lle mae'r ymddygiad yn cael effaith sylweddol ar gymuned y Brifysgol, ei haelodau, aelod o'r cyhoedd, eraill sy'n ymweld, yn astudio, neu'n gweithio yn y brifysgol, neu ei henw da.

Gall y Brifysgol hefyd gymryd camau o dan y weithdrefn hon lle daw honiad o gamymddwyn i'r amlwg ar ôl i fyfyrwr gwblhau neu adael ei raglen, lle byddai'r ymddygiad wedi bod yn gyfystyr â chamymddwyn ar yr adeg y digwyddodd a lle mae'n parhau i fod yn gymesur i wneud hynny.

Mae'r weithdrefn hon yn ymdrin â chamymddwyn anacademaidd yn unig. Nid yw'n berthnasol i'r canlynol:

- camymddwyn academaidd (llên-ladrad, twyllo trwy gontract, cyd-gynllwynio, ffugio data) — a lywodraethir gan y Weithdrefn Uniondeb Academaidd;
- pryderon addasrwydd i ymarfer ar gyfer myfyrwyr ar raglenni a reoleiddir yn broffesiynol — a lywodraethir gan y Weithdrefn Addasrwydd/Ffitrwydd i Ymarfer;
- cwynion am wasanaethau neu staff y Brifysgol — a lywodraethir gan y Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr a'r Polisi a Gweithdrefn Disgyblu Staff yn y drefn honno;
- apeliadau yn erbyn canlyniadau academaidd neu benderfyniadau ynghylch symud ymlaen - a lywodraethir gan y Weithdrefn Apeliadau Academaidd.

Lle gallai mater ddod o dan fwy nag un weithdrefn, bydd y Brifysgol yn nodi'r llwybr mwyaf priodol ar y cychwyn ac yn hysbysu'r myfyriwr yn glir. Gall myfyriwr wneud

cwyn o dan y Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr ynghylch sut mae'r Brifysgol wedi ymdrin â mater disgyblu.

1.3 Diffiniadau

Term	Ystyr yn y weithdrefn hon
Honiad	Adroddiad ffurfiol bod myfyriwr o bosibl wedi cyflawni gweithred o gamymddwyn.
Apêl	Gwiriad i weld a wnaed penderfyniad yn briodol ac a oedd yn rhesymol yng ngoleuni'r dystiolaeth. Nid ailwrandawriad o'r achos yw Adolygiad; mae'n ystyried y penderfyniad yn erbyn y sail dros apelio a nodir yn y weithdrefn hon.
Y Myfyriwr sy'n Ymateb	Y myfyriwr y mae ei ymddygiad yn cael ei ymchwilio o dan y Weithdrefn hon.
Y Parti sy'n Adrodd	Unigolyn sydd wedi rhoi gwybod i'r Brifysgol am ymddygiad myfyriwr.
Swyddog Ymchwilio (IO)	Aelod o staff a benodwyd i gasglu tystiolaeth. Nid y Swyddog Ymchwilio sy'n penderfynu'r canlyniad. Fel rheol, bydd Swyddog Ymchwilio yn Arweinydd Rhaglen, yn Uwch Diwtor, yn Gyfarwyddwr Addysgu a Dysgu Ysgol, yn Rheolwr Adrannol neu'n uwch aelod o'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr neu swyddog cyfatebol.
Swyddog Disgyblu (DO)	Aelod o staff sydd wedi'i awdurdodi gan y Brifysgol i ymchwilio i fater disgyblu myfyriwr a/neu benderfynu ar hynny, gan gynnwys gosod canlyniadau priodol yn unol â'r Weithdrefn hon. Fel rheol, y Swyddog Disgyblu fydd Cyfarwyddwr Ymgysylltu a Phrofiad Myfyrwyr y Coleg neu Bennaeth Ysgol, neu Bennaeth Gwasanaeth.
Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr (SCT)	Tîm y Brifysgol sy'n gyfrifol am oruchwylio a gweinyddu'r weithdrefn hon a sicrhau ei bod yn cael ei chymhwyso'n gyson ac yn deg.
Pwyllgor Ymchwilio (Pwyllgor)	Y panel gwrandawriad ffurfiol sy'n penderfynu a fu achos o gamymddwyn ac, os felly, y sancsiwn priodol.
Sail tebygolrwydd	Y safon prawf: mae'n fwy tebygol na pheidio bod yr ymddygiad wedi digwydd.
Baich y profi	Mae baich y profi yn pennu pwy sy'n gyfrifol am brofi rhywbeth. Mewn materion disgyblu myfyrwyr, y Brifysgol sydd

	â baich y profi, ac mae'n rhaid iddi brofi'r achos yn erbyn y myfyriwr ar sail tebygolrwydd (gweler uchod).
Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau	Llythyr a anfonir at y myfyriwr gan y Brifysgol yn cadarnhau bod y broses fewnol wedi'i chwblhau. Mae'n darparu gwybodaeth am hawl y myfyriwr i gyfeirio'r mater at Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (OIA).
Diwrnod gwaith	Unrhyw ddiwrnod nad yw'n ddydd Sadwrn, dydd Sul, gŵyl gyhoeddus yn y Deyrnas Unedig neu gyfnodau cau'r Brifysgol dros y Nadolig a'r Pasg.
Llythyr Disgwyliadau	Mesur addysgol, anddisgyblaethol gyda'r bwriad o egluro'r safonau hynny a chefnogi'r myfyriwr i gynnal ymddygiad cadarnhaol yn y dyfodol.
Sanctsiwn	Canlyniad a orfodir lle sefydlwyd bod rheoliadau'r Brifysgol wedi cael eu torri, a all gynnwys rhybuddion, cyfyngiadau, gwaharddiad, terfynu ymrestriad, neu derfynu astudiaethau.
Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (OIA)	Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol yw'r ombwdsmon cwynion myfyrwyr annibynnol ar gyfer Cymru a Lloegr. Ar ôl derbyn llythyr Cwblhau Gweithdrefnau, gall unrhyw fyfyrwr ofyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol adolygu eu cwyn o fewn 12 mis i ddyddiad y llythyr.

2. Egwyddorion cyffredinol

2.1 Tegwch gweithdrefnol

Bydd pob cam o'r weithdrefn hon yn cydymffurfio ag egwyddorion cyfiawnder naturiol:

- Ni fydd unrhyw un sy'n gwneud penderfyniadau wedi ymwneud â'r ymchwiliad i'r achos o'r blaen nac â gwrthdrawiad buddiannau.
- Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cael gwybod am yr honiad llawn yn ei erbyn yn ysgrifenedig cyn unrhyw gam ffurfiol.
- Bydd gan y Myfyriwr sy'n Ymateb a, lle bo'n berthnasol, y Parti sy'n Adrodd gyfle teg i gyflwyno tystiolaeth ac ymateb i adroddiadau ei gilydd.
- Y Brifysgol sydd â baich y profi. Nid oes rhaid i'r Myfyriwr sy'n Ymateb brofi ei fod yn ddieuog.
- Y safon prawf yw sail tebygolrwydd; hynny yw, a yw'n fwy tebygol na pheidio bod y camymddwyn honedig wedi digwydd.
- Rhoddir rhesymau ysgrifenedig clir dros bob penderfyniad, gan gynnwys unrhyw sanctsiwn a osodir.
- Bydd ffactorau lliniarol yn cael eu hystyried wrth benderfynu ar unrhyw sanctsiwn.

2.2 Cefnogaeth a Chynrychiolaeth

Gall y Parti/Partïon sy'n Adrodd a'r Myfyriwr/Myfyrwyr sy'n Ymateb geisio cefnogaeth ac arweiniad ar unrhyw adeg yn ystod y broses hon gan Undeb y Myfyrwyr – a all gynnig

cyngor annibynnol ac, os oes angen, cynrychiolaeth a chefnogaeth i'r myfyriwr yn ystod y broses ffurfiol.

Bydd y Parti/Partïon sy'n Adrodd a'r Myfyriwr/Myfyrwyr sy'n Ymateb yn cael gwybod am wasanaethau cefnogi mewnol ac allanol perthnasol. Mae hyn yn cynnwys nodi rhwystrau a chael mynediad at addasiadau rhesymol ym mhob cam o'r broses.

Gall y Parti/Partïon sy'n Ymateb ddod ag un o'r canlynol gyda nhw mewn unrhyw gyfarfod neu wrandawriad o dan y weithdrefn hon:

- myfyriwr yn y Brifysgol ar hyn o bryd;
- cynghorydd neu swyddog Undeb y Myfyrwyr;
- ffrind neu aelod o'r teulu (heb unrhyw ran flaenorol yn yr achos sy'n cael ei glywed ac yn ôl disgresiwn y Cadeirydd mewn gwrandawiadau ffurfiol);
- cynrychiolydd cyfreithiol yn y cam ffurfiol.

Mae'r parti sy'n dod gyda'r parti sy'n ymateb, ac eithrio cynrychiolydd Undeb y Myfyrwyr a'r cynrychiolydd cyfreithiol, yno i ddarparu cefnogaeth foesol, nid cynrychiolaeth. Nid oes hawl awtomatig iddyn nhw siarad ar ran y myfyriwr. Y Brifysgol fydd yn penderfynu a ganiateir iddynt annerch cyfarfod. Dylai'r Parti sy'n Ymateb hysbysu'r Brifysgol o enw'r cynrychiolydd a'i berthynas â'r Parti sy'n Ymateb o leiaf 3 diwrnod gwaith cyn unrhyw gyfarfod.

2.3 Amseroldeb

Mae'r Brifysgol yn cydnabod y gall materion disgyblu beri llawer o straen i fyfyrwyr ac mae wedi ymrwmo i gwblhau materion disgyblu yn brydlon. Yr amserlenni targed yw:

- Camau 1 a 2 wedi'u cyfuno: o fewn 40 diwrnod gwaith i'r honiad gael ei gyfleu'n ffurfiol i'r Myfyriwr sy'n Ymateb.
- Apêl Cam 3: gwrandawriad o fewn 20 diwrnod gwaith i'r myfyriwr gyflwyno'r cais am apêl.
- Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau: o fewn 20 diwrnod gwaith i gwblhau apêl Cam 3 neu, os na chyflwynir apêl, i ddyddiad olaf cyflwyno apêl ddod i ben.

Lle mae ymchwiliad yn mynd rhagddo, bydd y Brifysgol yn ceisio rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd i'r Myfyriwr sy'n Ymateb o leiaf bob 20 diwrnod gwaith.

Pan fo mater yn gymhleth, yn cynnwys achos troseddol cydredol, neu'n ei gwneud yn ofynnol i gyfnod asesu sydd ar ddod y Parti sy'n Adrodd neu'r Myfyriwr sy'n Ymateb fynd heibio, gellir ymestyn yr amserlenni. Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cael gwybod am unrhyw estyniad a'r rheswm drosto.

2.4 Addasiadau rhesymol

Bydd y Brifysgol yn gwneud addasiadau rhesymol i unrhyw gam o'r weithdrefn hon i ddarparu ar gyfer myfyrwyr ag anableddau neu nodweddion gwarchodedig eraill o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Dylai myfyrwyr sy'n credu bod angen addasiad arnynt gysylltu â'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr cyn gynted â phosibl. Bydd y Brifysgol yn gwneud pob ymdrech i ddiwallu anghenion penodol unrhyw fyfyrwr. Cedwir cofnod o'r addasiadau a wneir.

Fel egwyddor gyffredinol, ni ddylai myfyrwyr, staff, cynrychiolwyr na mynychwyr wneud recordiad sain na fideo o gyfarfodydd gwaith achos a gynhelir o dan weithdrefnau'r Brifysgol, oni bai bod y Brifysgol wedi awdurdodi hynny'n benodol ymlaen llaw. Mae hyn yn berthnasol i recordio agored a chudd. Mae canllawiau llawn ynghylch ymateb i geisiadau i recordio cyfarfod, gan gynnwys y broses o wneud penderfyniadau, ar gael yn y Canllawiau ar gyfer Recordio Cyfarfodydd Gwaith Achos Myfyrwyr, a geir gan y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr.

Pan fo'r ymddygiad sy'n arwain at yr honiad yn gysylltiedig ag anabledd neu gyflwr iechyd meddwl, bydd y Brifysgol yn ystyried yn ofalus ai'r llwybr disgyblu neu atgyfeiriad at brosesau Cefnogaeth ag Astudio yw'r ymateb mwyaf priodol.

Gwneir y penderfyniad hwn ar sail bob achos yn unigol. Gall Dirprwy Gofrestrydd Academiaidd (neu enwebai) ystyried tystiolaeth briodol, gan gynnwys canllawiau mewnol perthnasol a gwybodaeth sydd ar gael, a gall geisio cyngor proffesiynol lle bo angen. Os bydd myfyriwr sy'n ymateb yn datgan bod ei ymddygiad yn gysylltiedig ag anabledd neu gyflwr iechyd meddwl, ond nad yw'r Brifysgol yn cytuno ar ôl ystyried y dystiolaeth a'r canllawiau sydd ar gael, bydd yn egluro ei phenderfyniad ac yn bwrw ymlaen o dan y broses y mae'n ei hystyried yn briodol.

Bydd y Brifysgol yn gweithredu'n deg ac yn gymesur ym mhob achos, yn ystyried a oes angen addasiadau rhesymol, ac yn sicrhau bod y myfyriwr yn ymwybodol o'r gefnogaeth sydd ar gael.

2.5 Y Gymraeg

Cymraeg

Dylai myfyrwyr hysbysu'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr o leiaf 5 diwrnod gwaith cyn gwrandawriad wedi'i drefnu.

2.6 Cyfrinachedd a diogelu data

Bydd gwybodaeth am achosion disgyblu yn cael ei chadw'n gyfrinachol a'i rhannu dim ond gyda'r rhai sydd ei hangen at ddiben ymchwilio i'r mater neu wneud penderfyniad yn ei gylch. Bydd y Brifysgol yn prosesu data personol yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR) yn y Deyrnas Unedig a'i Pholisi Diogelu Data. Bydd hyn yn cynnwys gwneud nodyn cyfrinachol o'r mater ar FyMangor. Os canfyddir bod myfyriwr sy'n ymateb wedi torri rheolau disgyblaeth, gall y Brifysgol gyfeirio at faterion o'r fath mewn unrhyw eirida y mae'n ofynnol iddi ei ddarparu yn ddiweddarach i'r myfyriwr (pan fo'n gymesur, yn berthnasol ac yn briodol gwneud hynny).

Rhaid i enwau Parti/Partïon sy'n Adrodd a thystion eraill (ac unrhyw wybodaeth a allai arwain at eu hadnabod) gael eu golygu i hepgor manylion personol cyn i ddogfennau gael eu dosbarthu o dan unrhyw gam o'r broses ddisgyblu i unrhyw berson heblaw'r Swyddogion Disgyblu, aelodau'r Pwyllgor Ymchwilio, aelodau'r Bwrdd Apêl neu aelodau perthnasol eraill o staff y Brifysgol fel sy'n ofynnol gan y digwyddiad (e.e. Tiwtor Personol).

Ni fydd enwau tystion, gan gynnwys y Parti sy'n Adrodd, fel rheol yn cael eu cuddio, gan y gallai gwneud hynny danseilio tegwch yr achos. Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cael manylion, fel bo'n briodol, sut y bydd y rhain yn cael eu rhannu.

Nid oes dim yn yr adran hon yn atal y Myfyriwr sy'n Ymateb rhag cael digon o wybodaeth am yr honiad a'r dystiolaeth y dibynnir arni i'w alluogi i ymateb; dim ond i ddosbarthu dogfennau'n ehangach y mae hepgor enwau'n berthnasol.

2.7 Achosion troseddol cydamserol

Pan fo honiad hefyd yn cynnwys ymddygiad troseddol posibl, sydd wedi cael ei adrodd i'r heddlu, gall y Brifysgol oedi ei phroses ddisgyblu nes bod unrhyw ymchwiliad troseddol neu erlyniad wedi'i gwblhau. Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cael gwybod ar unwaith. Pan fo angen cymryd camau rhagofalus yn y cyfamser (gweler adran 5.6), bydd y camau hynny'n cael eu hadolygu'n rheolaidd ac ni fyddant yn gyfystyr â chanfod rhywun yn euog.

3. Cyfrifoldebau

Mae'n bwysig bod myfyrwyr yn deall eu rôl yn y broses hon, gan gynnwys y camau gweithredu sy'n ofynnol ganddynt, y disgwyliadau a roddir arnynt, a'r gefnogaeth sydd ar gael wrth baratoi a chyflwyno apêl.

3.1 Y Parti sy'n Adrodd

Mae'r Parti sy'n Adrodd yn gyfrifol am y canlynol:

- cyflwyno adroddiadau cyn gynted â phosibl ar ôl i drosedd ddigwydd, neu roi esboniad clir lle nad yw hyn yn bosibl;
- darparu'r holl dystiolaeth berthnasol ar yr adeg cyflwyno; ac
- ymgysylltu â'r broses mewn modd amserol, gonest a pharchus.

3.2 Myfyriwr sy'n Ymateb

Mae'r Myfyriwr sy'n Ymateb yn gyfrifol am y canlynol:

- cyflwyno eu hymateb o fewn yr amserlen benodedig, neu roi esboniad clir lle nad yw hyn yn bosibl;
- darparu'r holl dystiolaeth berthnasol ar adeg yr ymateb, gan gynnwys esboniad lle nad oes tystiolaeth ar gael; ac
- ymgysylltu â'r broses mewn modd amserol, gonest a pharchus.

3.3 Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr

Mae'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr yn gyfrifol am y canlynol:

- gweinyddu'r Weithdrefn Disgyblu Myfyrwyr mewn modd teg, cyson ac amserol;
- gwneud asesiad cychwynnol o'r adroddiad i benderfynu sut yr ymdrinnir â'r adroddiad a than ba weithdrefn;
- sicrhau bod y Parti sy'n Adrodd a'r Myfyriwr sy'n Ymateb yn cael gwybodaeth glir am y broses, y canlyniadau lle bo'n briodol, a'r camau nesaf; a

- chadw cofnodion priodol

3.4 Swyddog Ymchwilio

Mae'r Swyddog Ymchwilio (Arweinydd Rhaglen, Uwch Diwtor, Rheolwr Adrannol, uwch aelod o'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr neu swyddog cyfatebol) yn gyfrifol am y canlynol:

- casglu tystiolaeth a pharatoi adroddiad ymchwiliad ysgrifenedig yn nodi'r dystiolaeth a gasglwyd a chrynodeb o ganfyddiadau ffeithiol i'w hystyried gan y Swyddog Disgyblu, nid i benderfynu ar ganlyniad na sancsiwn.
- ystyried a ellid datrys y mater yn anffurfiol.

3.5 Swyddog Disgyblu

Mae'r Swyddog Disgyblu (Penaethiaid Ysgolion, Cyfarwyddwyr, Penaethiaid Gwasanaeth, Rheolwyr Gwasanaeth, neu enwebeion) yn gyfrifol am:

- ystyried adroddiadau'r Swyddog Ymchwilio i'r camymddwyn honedig;
- sicrhau bod penderfyniadau'n seiliedig ar y dystiolaeth a ddarparwyd, a rheoliadau, polisïau a gweithdrefnau perthnasol y Brifysgol;
- gofyn am ragor o wybodaeth lle bo angen er mwyn sicrhau ymchwiliad teg a thrylwyr; a
- phennu canlyniad priodol, neu'r camau nesaf priodol a darparu rhesymeg glir dros y penderfyniad hwnnw.

3.6 Yr holl staff sy'n ymwneud â'r Weithdrefn Disgyblu Myfyrwyr

Mae'r holl staff sy'n ymwneud â'r Weithdrefn Disgyblu Myfyrwyr yn gyfrifol am y canlynol:

- gweithredu yn unol ag egwyddorion tegwch, tryloywder a didueddrwydd;
- osgoi gwrthdaro buddiannau a datgan unrhyw wrthdaro posibl;
- cynnal cyfrinachedd a thrin gwybodaeth yn unol â gofynion diogelu data; a
- thrin myfyrwyr a chydweithwyr ag urddas a pharch drwy gydol y broses.

Bydd pob aelod o staff sy'n ymwneud ag ystyried adroddiadau am gamymddwyn honedig wedi derbyn hyfforddiant priodol sy'n berthnasol i'w cyfrifoldebau o dan y gweithdrefnau hyn a gweithdrefnau cysylltiedig. Mae hyn yn cynnwys staff academiaidd, staff gwasanaethau proffesiynol, ac uwch swyddogion y Brifysgol.

3.7 Y Brifysgol

Mae'r Brifysgol yn gyfrifol am:

- sicrhau bod y Weithdrefn Disgyblu Myfyrwyr yn hygyrch, yn cael ei chyfleu'n glir, ac yn cael ei rhoi ar waith yn gyson;
- darparu hyfforddiant ac arweiniad priodol i staff sy'n ymwneud â'r broses;
- monitro effeithiolrwydd y weithdrefn a gwneud gwelliannau lle bo angen; a
- chymryd camau rhesymol i sicrhau nad yw myfyrwyr dan anfantais am gyflwyno adroddiadau am gamymddwyn honedig.

4. Safonau ymddygiad

4.1 Cod Ymddygiad Myfyrwyr

Disgwylir i bob myfyriwr gydymffurfio â Rheoliadau Cyffredinol y Brifysgol i'r Holl Fyfyrwyr a'r Cod Ymddygiad Myfyrwyr, sydd ar gael ar wefan y Brifysgol. Mae'r rhain yn nodi safonau ymddygiad disgwylidig ar y campws ac oddi arno lle mae ymddygiad yn effeithio ar gymuned y Brifysgol. Cyngorir myfyrwyr i ddarllen y dogfennau'n ofalus wrth ymrestru.

4.2 Enghreifftiau o gamymddwyn anacademaidd

Dyma enghreifftiau o ymddygiad a allai arwain at gamau disgyblu o dan y weithdrefn hon. Enghraifft yw'r rhestr hon, ac nid yw'n gwbl gynhwysfawr:

Categori	Enghreifftiau
Ymddygiad tuag at eraill	Ymddygiad gwrthgymdeithasol, bwlio, aflonyddu, gwahaniaethu, ymddygiad bygythiol, cam-drin corfforol neu eiriol, stelcio, camymddwyn rhywiol a thrais, gan gynnwys ar y cyfryngau cymdeithasol.
Digwyddiadau casineb	Unrhyw ymddygiad sydd wedi'i ysgogi gan elyniaeth tuag at nodwedd warchodedig wirioneddol neu ganfyddedig person.
Dichell	Dibynnu ar ddogfennaeth dwyllodrus, wedi'i ffugio neu wedi'i hanwrio, a mathau eraill o dwyll sydd â'r bwriad o ennill mantais, er enghraifft cyflwyno hawliadau amgylchiadau lliniarol twyllodrus neu ffugio tystiolaeth i gefnogi hawliadau amgylchiadau lliniarol (gellir ystyried yr olaf yn fater disgyblu academiaidd hefyd);
Eiddo a chyfleusterau	Unrhyw ymddygiad sy'n ymyrryd â gweithgareddau academiaidd neu weinyddol y darparwr. Camdefnyddio mynediad i'r rhyngwrdd, fel ymweld â gwefannau amhriodol, uwchlwytho/lawrlwytho cynnwys amhriodol, lledaenu frysau cyfrifiadurol; Ymddygiad aflonyddgar ar safle'r darparwr, fel canu larymau tân neu rwystro mynediad i adeiladau neu ystafelloedd. Lladrad, difrod i eiddo prifysgol neu eiddo personol, mynediad heb awdurdod i adeiladau neu systemau.
Enw da'r Brifysgol	Ymddygiad ar-lein neu yn gyhoeddus sy'n debygol o ddwyn anfri difrifol ar y Brifysgol.

Diogelwch	Ymddygiad sy'n creu risg iechyd, diogelwch neu lesiant iddyn nhw eu hunain neu eraill, gan gynnwys camddefnyddio sylweddau ar safle'r Brifysgol.
Ymddygiad troseddol	Unrhyw ymddygiad sydd, neu a allai fod, yn drosedd.

5. Cam 1 — Ymchwiliad rhagarweiniol (Datrysiaid Cynnar)

5.1 Adrodd am Drosedd Disgyblu

Gall unrhyw aelod o gymuned y Brifysgol, neu unrhyw aelod o'r cyhoedd, roi gwybod am honiad o gamymddwyn myfyrwyr i'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr (trwy'r ffurflen ar-lein). Dylid gwneud adroddiadau cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i'r drosedd ddisgyblu ddigwydd. Dylai'r adroddiad gynnwys y wybodaeth ganlynol:

- Unigolyn neu unigolion y gwneir yr honiad o gamymddwyn yn eu herbyn;
- Natur y digwyddiad(au) honedig;
- Amser a lleoliad y digwyddiad(au);
- Tystion a welodd y digwyddiad(au) a/neu eraill a ddaeth i wybod am y digwyddiad(au);
- Unrhyw dystiolaeth/dogfennau perthnasol.

Os yw'r Parti sy'n Adrodd yn credu y gallai'r honiad fod yn drosedd hefyd, rhaid iddynt roi ystyriaeth ofalus i roi gwybod i'r Heddlu am y digwyddiad.

Dylai'r Parti sy'n Adrodd fod yn ymwybodol: os rhoddir gwybod am ddigwyddiad i'r Heddlu yn ogystal â'r Brifysgol, efallai y bydd y Brifysgol yn penderfynu gwneud asesiad risg o'r sefyllfa ac yn ystyried unrhyw gamau y dymuna eu cymryd nes ceir canlyniad ymchwiliad yr Heddlu; gwelwch y Mesurau Rhagofalus (adran 5.6).

Gall y Brifysgol hefyd gychwyn ymchwiliad heb adroddiad ysgrifenedig ffurfiol lle derbynnir gwybodaeth gredadwy drwy sianeli awdurdodedig, gan gynnwys cyfarwyddyd gan uwch aelod o staff dynodedig.

5.2 Asesiad cychwynnol

Ar ôl derbyn adroddiad, bydd y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr yn gwneud asesiad cychwynnol i benderfynu:

- a yw'r ymddygiad honedig yn dod o fewn cwmpas y weithdrefn hon;
- a fyddai'r mater yn cael ei drin yn fwy priodol o dan weithdrefn arall;
- a oes digon o dystiolaeth i gefnogi ymchwiliad;
- a yw'r honiad yn flinderus, yn ddibwys, neu'n ddi-sail;
- a fydd angen cymryd camau rhagofalus tra bo ymchwiliad yn mynd rhagddo (gweler 5.6).

Bydd y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr yn cydnabod derbyn yr adroddiad yn ysgrifenedig i'r Parti sy'n Adrodd o fewn 5 diwrnod gwaith. Pan ystyrir bod yr honiad a adroddwyd yn flinderus, yn ddibwys, neu'n ddi-sail, caiff ei wrthod ac ni chymerir unrhyw gamau pellach ar y mater. Bydd y Parti sy'n Adrodd a, lle bo'n briodol, y Myfyriwr sy'n Ymateb, yn cael gwybod yn ysgrifenedig am y penderfyniad a'r rhesymau drosto.

Pan fo tystiolaeth bod honiad wedi'i wneud yn faleisus, yn anonest, neu nad yw'n ddidwyl, gall gwneud yr honiad hwnnw ynddo'i hun fod yn gamymddwyn. Mewn achosion o'r fath, gall y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr gyfeirio'r mater i'w ystyried o dan Weithdrefn Disgyblu Myfyrwyr y Brifysgol (neu, os yw'r unigolyn yn aelod o staff, y Weithdrefn Disgyblu Staff berthnasol).

Gall Parti sy'n Adrodd sy'n destun penderfyniad neu atgyfeiriad fel yr amlinellwyd uchod godi pryderon ynghylch sut y cafodd y mater ei drin o dan Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr y Brifysgol. Unwaith y bydd y weithdrefn honno wedi'i chwblhau, bydd unrhyw hawl i gyfeirio'r mater at Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol yn cael ei hegluro mewn llythyr Cwblhau Gweithdrefnau.

5.3 Penodi Swyddog Ymchwilio

Pan fo angen ymchwiliad, bydd y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr yn penodi Swyddog Ymchwilio nad ydynt wedi bod yn rhan o'r mater o'r blaen ac nad oes ganddynt unrhyw wrthdaro buddiannau. Rôl y Swyddog Ymchwilio yw casglu tystiolaeth, nid pennu euogrwydd na chosb.

Bydd y Swyddog Ymchwilio yn Arweinydd Rhaglen, yn Uwch Diwtor, yn Rheolwr Adrannol, yn uwch aelod o'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr neu mewn rôl gyfatebol.

Mae'r swyddog penodedig yn gweithredu fel Prif Swyddog Ymchwilio. Lle mae cymhlethdod achos neu nifer y tystion yn ei gwneud yn ofynnol, gellir penodi Ymchwilydd Cefnogi hefyd, ac mae'r Brifysgol yn cadw'r hawl i benodi Swyddog Ymchwilio allanol â chymwysterau addas. Ym mhob achos, mae'r gofyniad nad yw'r Swyddog Ymchwilio wedi cael unrhyw gyfranogiad blaenorol, ac nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau, yn parhau i fod yn berthnasol.

5.4 Y Broses Ymchwilio

Bydd y Swyddog Ymchwilio yn:

1. Hysbysu'r Myfyriwr sy'n Ymateb yn ysgrifenedig am yr honiad, gan egluro'r broses a hawliau'r myfyriwr o dan y weithdrefn hon.
2. Gwahodd y Myfyriwr sy'n Ymateb i gyflwyno ymateb ysgrifenedig o fewn 10 diwrnod gwaith. Os na fydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn ymateb i'r honiad, yna gall y Swyddog Ymchwilio asesu'r achos, yn seiliedig ar y dystiolaeth sydd ar gael.
3. Cyfweld â'r Parti sy'n Adrodd, unrhyw dystion perthnasol a chasglu tystiolaeth ddogfennol a thystiolaeth arall, gan hysbysu pob parti am eu rhwymedigaethau cyfrinachedd. Os na fydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn bresennol, yna gall y Swyddog Ymchwilio asesu'r achos, yn seiliedig ar y dystiolaeth sydd ar gael.
4. Ystyriwch a ellid datrys y mater yn anffurfiol (yn briodol ar gyfer mân gamymddwyn, sy'n digwydd am y tro cyntaf lle mae'r myfyriwr yn cyfaddef cyfrifoldeb a chytunir ar gamau unioni addas).
5. Paratowch adroddiad ymchwiliad ysgrifenedig yn nodi'r dystiolaeth a gasglwyd a chrynodeb o ganfyddiadau ffeithiol (nid argymhelliad ar sancsiwn). Bydd yr

adroddiad yn cael ei ddarparu i'r Swyddog Disgyblu penodedig i'w ystyried o fewn 20 diwrnod gwaith i dderbyn yr ymateb ysgrifenedig gan y Myfyriwr sy'n Ymateb. Os na fydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn ymateb o fewn amserlen resymol, yna gall y Swyddog Disgyblu asesu'r achos, yn seiliedig ar y dystiolaeth sydd ar gael.

5.5 Penodi Swyddog Disgyblu

Nid yw'r Swyddog Disgyblu wedi cael unrhyw ran flaenorol yn y mater ac nid oes unrhyw wrthdaro buddiannau gwirioneddol na chanfyddedig. Rôl y Swyddog Disgyblu yw ymchwilio i fater disgyblu myfyriwr a/neu benderfynu ar hynny, gan gynnwys gosod canlyniadau priodol yn unol â'r Weithdrefn hon.

5.6 Mesurau rhagofalus

Mewn achosion lle mae honiadau'n ddifrifol neu lle mae'r canlyniadau posibl i'r Myfyriwr sy'n Ymateb yn sylweddol neu lle mae angen amddiffyn diogelwch neu lesiant aelodau o gymuned y Brifysgol, gall y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr neu'r Swyddog Disgyblu wneud asesiad risg. Diben yr asesiad hwn yw ystyried ffactorau diogelu, ymddygiad, a ffactorau risg eraill cyn cymryd unrhyw gamau disgyblu pellach. Yn ymarferol, mae'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr fel rheol yn gwneud yr adolygiad hwn, yn aml ar ôl ymgynghori â'r Swyddog Diogelu a, lle bo'n berthnasol, y Grŵp Ymyrraeth Ymddygiadol, gan sicrhau asesiad risg amserol, cymesur, sydd â ffocws.

Gall y Swyddog Disgyblu osod mesurau rhagofalus tra disgwylir canlyniad yr ymchwiliad. Gall mesurau rhagofalus gynnwys:

- gwaharddiad dros dro o safle neu weithgareddau penodol y Brifysgol;
- cyfarwyddyd dim cyswllt ag unigolion a enwir;
- gwaharddiad o astudiaethau (dim ond lle mae risg ddifrifol ac uniongyrchol).

Nid sancsiynau yw mesurau rhagofalus. Rhaid i unrhyw fesurau rhagofalus a osodir fod yn gymesur â'r risg a nodwyd, wedi'u hesbonio'n glir i'r Myfyriwr sy'n Ymateb yn ysgrifenedig, a bod yn destun adolygiad rheolaidd. Ac eithrio mewn achosion o risg uniongyrchol, rhoddir cyfle i'r Myfyriwr sy'n Ymateb wneud sylwadau cyn gosod mesurau. Rhaid hysbysu'r Myfyriwr sy'n Ymateb am ei hawl i ofyn am adolygiad o fesurau rhagofalus.

5.7 Canlyniad Cam 1

Yn dilyn adolygiad o adroddiad yr ymchwiliad, bydd y Swyddog Disgyblu yn penderfynu ar un o'r canlynol:

- Dim camau pellach: nid yw'r honiad wedi'i gadarnhau neu mae wedi'i ddatrys yn anffurfiol.
- Gwrandawriad ffurfiol: cyfeirir yr achos at Bwyllgor Ymchwilio (Cam 2).
- Cosb fach: lle sefydlwyd bod rheol wedi'i thorri ond nad yw'n ddigon difrifol i warantu atgyfeirio at wrandawriad ffurfiol, gall y Swyddog Disgyblu osod cosb fach, gyda rhesymau ysgrifenedig a'r hawl i apelio o dan Gam 3.
- Atgyfeirio at weithdrefn arall: gellir ymdrin â'r mater yn fwy priodol o dan weithdrefn arall y Brifysgol (er enghraifft, Uniondeb Academaidd, Addasrwydd i Ymarfer, neu Gefnogaeth ag Astudio).

Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cael gwybod yn ysgrifenedig gan y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr am ganlyniad Cam 1. Bydd yr hysbysiad yn rhoi esboniad clir o'r penderfyniad a'r rhesymau drosto.

Pan fydd yr achos yn symud ymlaen i Gam 2, bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb fel rheol yn derbyn adroddiad yr ymchwiliad a'r holl dystiolaeth i'w hystyried gan y Pwyllgor o leiaf 10 diwrnod gwaith cyn dyddiad y gwrandawriad.

5.8 Honiad Di-sail

Lle, ar ôl adolygu adroddiad yr ymchwiliad, y daw'r Swyddog Disgyblu i'r casgliad nad yw camau disgyblu ffurfiol yn briodol; ni ellir gosod cosb. Fodd bynnag, lle nad oedd ymddygiad y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cyd-fynd yn llawn â'r safonau ymddygiad a ddisgwylir gan y Brifysgol, hyd yn oed lle na ellir profi y torrwyd rheol ar sail tebygolrwydd, gall y Swyddog Disgyblu gyhoeddi Llythyr Disgwyliad. Mae hwn yn fesur addysgol, anddisgyblaethol sydd â'r bwriad o egluro'r safonau hynny a chefnogi'r myfyriwr i gynnal ymddygiad cadarnhaol yn y dyfodol.

5.9 Datrys Anffurfiol

Gall y Brifysgol gynnig datrys anffurfiol yng Ngham 1 ar gyfer mân gamymddwyn lle mae'r Myfyriwr sy'n Ymateb yn derbyn cyfrifoldeb. Gallai datrys anffurfiol gynnwys:

Penderfyniad	Disgrifiad
Ymddiheuriad Ysgrifenedig	Datganiad ysgrifenedig ffurfiol gan y Myfyriwr sy'n Ymateb yn cydnabod eu hymddygiad, ei effaith ar y rhai yr effeithiwyd arnynt, ac yn mynegi edifeirwch gwirioneddol, a gyflwynir i'r sefydliad i'w adolygu cyn ei drosglwyddo i'r parti perthnasol.
Sgwrs Adferol	Deialog strwythuredig, wedi'i hwyluso rhwng y Myfyriwr sy'n Ymateb sy'n gyfrifol am gamymddwyn a'r rhai yr effeithiwyd arnynt, gyda'r nod o unioni niwed ac ailadeiladu perthnasoedd trwy ddull cyfiawnder adferol.
Hyfforddiant Gorfodol	Gofyniad i'r Myfyriwr sy'n Ymateb gwblhau rhaglen addysgol benodol sy'n berthnasol i natur ei gamymddwyn, gyda'r bwriad o ddatblygu dealltwriaeth a lleihau'r tebygolrwydd o ailddosedd.
Rhybudd Ffurfiol	Rhybudd ysgrifenedig a gofnodir ar ffeil y myfyriwr am gyfnod penodol.
Atgyfeirio am Gefnogaeth gydag Astudio	Gofyniad ffurfiol i'r myfyriwr ymgysylltu â gwasanaethau cefnogi sefydliadol dynodedig — megis darpariaeth academiaidd, llesiant, neu iechyd meddwl — lle nodwyd pryderon a allai fod yn cyfrannu at yr ymddygiad dan sylw.

Bydd sancsiynau'n gymesur â'r drosedd. Gall y Pwyllgor gyfuno sancsiynau. Bydd ffactorau lliniarol — gan gynnwys anabledd, iechyd meddwl, neu amgylchiadau personol — yn cael eu hystyried.

Os cytunir, ni chymerir unrhyw gamau pellach fel rheol, ac ni fydd y mater yn ymddangos ar drawsgrifiad y Myfyriwr sy'n Ymateb.

6. Cam 2 — Pwyllgor Ymchwilio (gwrandawriad ffurfiol)

6.1 Cyfansoddiad y Pwyllgor

Fel rheol bydd y Pwyllgor Ymchwilio yn cynnwys:

- Cadeirydd (uwch-academydd neu arweinydd gwasanaethau proffesiynol heb unrhyw ran flaenorol yn yr achos);
- dau aelod wedi'u dewis o gronfa hyfforddedig o staff academaidd a staff y gwasanaethau proffesiynol;
- lle bo modd, cynrychiolydd myfyrwyr hyfforddedig (y mae'n rhaid iddo fod ar wahân yn amlwg i unrhyw gynghorydd sy'n cefnogi'r Myfyriwr sy'n Ymateb);
- Ysgrifennydd y Pwyllgor Ymchwilio fydd aelod o staff o wasanaeth proffesiynol perthnasol, er enghraifft, y Gofrestrfa, Llywodraethu a Chyfreithiol;
- Y Swyddog Ymchwilio, i gyflwyno'r achos;
- Bydd aelod o'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr yn bresennol at ddibenion cofnodi.

Y cworwm fydd tri aelod penodedig o'r Pwyllgor.

Ni fydd unrhyw aelod o'r Pwyllgor wedi ymwneud â'r ymchwiliad o'r blaen nac wedi cael unrhyw ganfyddiad rhesymol o ragfarn mewn perthynas â'r achos.

6.2 Hysbysiad o wrandawriad

Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn derbyn hysbysiad ysgrifenedig, drwy e-bost i gyfrif prifysgol y Myfyriwr sy'n Ymateb, o'r gwrandawriad o leiaf 10 diwrnod gwaith ymlaen llaw. Bydd yr hysbysiad yn cynnwys:

- dyddiad, amser, a lleoliad (neu ddolen fideo-gynadledda) y gwrandawriad;
- yr honiad i'w ystyried/yr honiadau i'w hystyried;
- adroddiad yr ymchwiliad a'r holl dystiolaeth ddogfennol;
- enwau aelodau'r Pwyllgor (fel y gellir codi unrhyw wrthdaro buddiannau);
- gwybodaeth am hawliau'r myfyriwr i gael cynrychiolaeth, galw tystion, a chyflwyno datganiad ysgrifenedig;
- manylion cyswllt ar gyfer Gwasanaeth Cyngor Undeb y Myfyrwyr.

Gall Myfyriwr sy'n Ymateb ofyn am ohirio Gwrandawriad Pwyllgor Ymchwilio. Rhaid gwneud unrhyw gais o'r fath o leiaf 3 diwrnod gwaith cyn dyddiad y cyfarfod a drefnwyd, ei gyflwyno'n ysgrifenedig i'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr, a'i gefnogi gan dystiolaeth ddogfennol. Dim ond lle mae'r Myfyriwr sy'n Ymateb wedi dangos i foddhad y Cadeirydd fod rhesymau da dros wneud hynny y caniateir gohirio, a dim ond unwaith y caniateir

gohirio cyfarfod. Os na ofynnir am ohirio, gall y Cadeirydd fwrw ymlaen â'r cyfarfod yn absenoldeb y Myfyriwr sy'n Ymateb.

6.3 Gweithdrefn gwrandawriad

Bydd y gwrandawriad yn dilyn y drefn hon:

- Mae'r Cadeirydd yn cyflwyno'r Pwyllgor ac yn cadarnhau'r honiad(au).
- Mae'r Swyddog Ymchwilio yn cyflwyno canfyddiadau'r ymchwiliad. Gall y Myfyriwr sy'n Ymateb ofyn cwestiynau.
- Mae'r Myfyriwr sy'n Ymateb (neu'r cynrychiolydd) yn cyflwyno ei ymateb. Gall y Pwyllgor ofyn cwestiynau.
- Caiff unrhyw dystion, gan gynnwys y Parti sy'n Adrodd, eu galw a'u holi; bydd dystion fel rheol yn rhoi tystiolaeth yn unigol ac yn gadael ar ôl eu holi.
- Rhoddir cyfle i'r ddau barti wneud datganiad terfynol.
- Mae pob parti'n gadael tra bod y Pwyllgor yn trafod yn breifat.

Cyfeirir penderfyniad a chofnodion y Pwyllgor at y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr, sy'n gwirio bod y weithdrefn wedi'i dilyn yn gywir cyn cyhoeddi'r canlyniad ysgrifenedig i'r myfyriwr. Gellir cynnal gwrandawiadau yn y cawd neu drwy fideo-gynhadledd. Gall Myfyrwyr sy'n Ymateb ac sy'n dymuno bod yn bresennol yn y cawd pan fydd gwrandawriad o bell wedi'i gynnig ofyn am hyn; bydd y Cadeirydd yn ystyried y cais ac yn rhoi rhesymau os gwrthodir hynny.

6.4 Cynnal gwrandawiadau ar gyfer materion sensitif

Mewn achosion sy'n cynnwys honiadau o gamymddwyn rhywiol, aflonyddu, neu faterion sensitif eraill, bydd y Brifysgol yn cymryd camau priodol i leihau'r gofid i bob parti, a all gynnwys:

- caniatáu i dystion, gan gynnwys y Parti sy'n Adrodd, roi tystiolaeth o bell neu drwy ddatganiad ysgrifenedig;
- defnyddio sgriniau neu fannau aros ar wahân;
- dilyniannu gofalus i osgoi cyswllt diangen rhwng partion.

6.5 Penderfyniad a safon prawf

Bydd y Pwyllgor yn penderfynu, yn ôl yr hyn sy'n debygol, a yw wedi'i brofi bod y Myfyriwr sy'n Ymateb wedi cyflawni gweithred o gamymddwyn. Yna, os gwneir canfyddiad o gamymddwyn, bydd yn penderfynu ar y sancsiwn priodol gan ystyried natur a difrifoldeb yr ymddygiad, unrhyw gofnod disgyblu blaenorol, ac unrhyw amgylchiadau lliniarol a gyflwynwyd gan y Myfyriwr sy'n Ymateb.

6.6 Ystod y sancsiynau

Sancsiwn	Disgrifiad
Rhybudd ffurfiol	Rhybudd ysgrifenedig a gofnodir ar ffeil y myfyriwr am gyfnod penodol.

Amodau	Hyfforddiant gorfodol, gwasanaeth cymunedol, ymddiheuriad ysgrifenedig, gwaith adferol, neu ofynion eraill.
Iawndal ariannol	Gofyniad i dalu cost y difrod neu'r golled a achoswyd.
Gwaharddiad o safleoedd neu weithgareddau penodedig	Gwaharddiad o weithgareddau neu leoliadau a enwir am gyfnod penodol.
Cyfngiadau	Cyfngiad ar gyswllt ag unigolion penodol.
Atgyfeirio am Gefnogaeth gydag Astudio	Gofyniad ffurfiol i'r myfyriwr ymgysylltu â gwasanaethau cefnogi sefydliadol dynodedig — megis darpariaeth academiaidd, llesiant, neu iechyd meddwl — lle nodwyd pryderon a allai fod yn cyfrannu at yr ymddygiad dan sylw.
Atgyfeiriad Addasrwydd i Ymarfer	I fyfyrwyr ar raglenni a reoleiddir yn broffesiynol, atgyfeiriad o dan y Weithdrefn Addasrwydd i Ymarfer ar wahân.
Argymell Gwahardd	Gwaharddiad dros dro o astudiaethau a/neu safle'r Brifysgol am gyfnod penodol
Argymell Tynnu'n Ôl	Diarddel o'r Brifysgol yn barhaol. Gwneir hyn ar gyfer y camymddwyn mwyaf difrifol yn unig.

Bydd sancsiynau'n gymesur â'r drosedd. Gall y Pwyllgor gyfuno sancsiynau. Bydd ffactorau lliniarol gan gynnwys anabledd, iechyd meddwl, neu amgylchiadau personol yn cael eu hystyried.

Lle argymhellir Gwaharddiad neu Dynnu'n Ôl, bydd Cadeirydd y Pwyllgor yn paratoi adroddiad i'w ystyried gan y Dirprwy i'r Is-ganghellor a Chyfarwyddwr y Gwasanaethau Myfyrwyr a'r Cofrestrydd Academiaidd i'w awdurdodi.

6.7 Canlyniad ysgrifenedig – Myfyriwr sy'n Ymateb

Bydd y Myfyriwr sy'n Ymateb yn derbyn llythyr canlyniad ysgrifenedig o fewn 10 diwrnod gwaith i'r gwrandawriad. Bydd y llythyr yn datgan yn glir:

- y canfyddiad (camymddwyn wedi'i sefydlu / heb ei sefydlu);
- manylion yr holl dystiolaeth a ystyriwyd a'r cyfiawnhad dros y canfyddiad;
- os sefydlir camymddwyn: y sancsiwn/sancsiynau a osodwyd a'r rhesymau drostynt;
- unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â pharhau ag astudiaethau;
- hawl y myfyriwr i apelio yn erbyn y penderfyniad neu'r canlyniad o dan Gam 3 a'r dyddiad cau ar gyfer gwneud hynny;
- gwybodaeth gyswllt ar gyfer Gwasanaeth Cyngor Undeb y Myfyrwyr.

6.8 Hysbysu'r Parti sy'n Adrodd am y Canlyniad

Lle bo'n rhesymol ac yn ymarferol gwneud hynny, ac yn unol â rhwymedigaethau'r Brifysgol o dan ddeddfwriaeth diogelu data, bydd y Brifysgol yn hysbysu'r Parti sy'n Adrodd am ganlyniad y broses ddisgyblu ac am unrhyw gamau a gymerwyd sy'n berthnasol iddynt.

Bydd y Brifysgol yn penderfynu pa wybodaeth i'w rhannu fesul achos, gan ystyried buddiannau dilys pob parti, egwyddor cymesuredd, a'r angen i rannu dim ond yr hyn sy'n angenrheidiol. Ni fydd yn cymhwyso ymarfer cyffredinol o naill ai datgelu gwybodaeth o'r fath bob amser neu o atal gwybodaeth o'r fath bob amser.

Fel rheol, bydd y Brifysgol yn hysbysu'r Parti sy'n Adrodd:

- (a) bod y broses wedi dod i ben a, lle bo'n briodol, a gafodd yr honiad ei gadarnhau;
- (b) unrhyw fesurau neu ganlyniadau sy'n effeithio'n uniongyrchol arnynt, gan gynnwys unrhyw drefniant dim cyswllt neu unrhyw newid i addysgu, lleoliad, llety neu drefniadau eraill a wneir i gadw'r partion ar wahân; a
- (c) ble a sut i gael mynediad at gefnogaeth.

Gall lefel y manylder a ddarperir, yn enwedig mewn perthynas ag unrhyw gosb a osodir ar y Myfyriwr sy'n Ymateb, fod yn gyfyngedig. Lle nad yw'r Brifysgol yn gallu rhannu gwybodaeth benodol, bydd yn egluro hyn i'r Parti sy'n Adrodd. Lle bo'n briodol, gall y Brifysgol rannu manylion pellach ar yr amod bod y Parti sy'n Adrodd yn cytuno'n ysgrifenedig i'w cadw'n gyfrinachol a pheidio â'u datgelu'n ehangach.

Mae hawliau'r Parti sy'n Adrodd wedi'u hamlinellu yn adran 5.2.

Nid oes dim yn yr adran hon sy'n ei gwneud yn ofynnol i ddatganiad ysgrifenedig neu dystiolaeth y Myfyriwr sy'n Ymateb gael ei ddatgelu i'r Parti sy'n Adrodd.

7. Cam 3 — Apêl

7.1 Rhesymau dros Apelio

Gall myfyriwr apelio yn erbyn penderfyniad disgyblu o dan y weithdrefn hon, gan gynnwys canfyddiad o gamymddwyn a/neu unrhyw sancsiwn a osodwyd, am un neu fwy o'r rhesymau canlynol:

- **Anghysondeb gweithdrefnol:** ni ddilynwyd y broses a ddisgrifiwyd ac a ddefnyddiwyd i gyrraedd y penderfyniad gwreiddiol yn briodol.
- **Afresymoldeb:** roedd y penderfyniad a/neu'r rhwymedi yn afresymol neu heb ei gefnogi gan ffeithiau'r achos.
- **Gwybodaeth neu dystiolaeth newydd:** mae gwybodaeth neu dystiolaeth berthnasol newydd a allai wneud gwahaniaeth i'r canlyniad na ellid bod wedi'i darparu'n rhesymol ar yr adeg y cafodd yr achos gwreiddiol ei ystyried.

Nid yw anfodlonrwydd â'r canlyniad yn unig, heb sail wedi'i nodi, yn ddigonol i apêl fynd yn ei blaen.

7.2 Cyflwyno Apêl

Rhaid i fyfyrwyr gyflwyno apêl yn erbyn penderfyniad disgyblu o dan y weithdrefn hon i'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr o fewn 10 diwrnod gwaith i dderbyn y penderfyniad.

Bydd yr apêl yn cael ei hystyried gan banel apêl nad yw ei aelodau wedi cael unrhyw ran flaenorol yn yr achos.

Apêl Cam 3 yw'r unig fecanwaith mewnol ar gyfer herio penderfyniad o dan y weithdrefn hon. Nid yw Gweithdrefn ar wahân y Brifysgol ar gyfer Adolygu Penderfyniadau'r Brifysgol yn berthnasol. Unwaith y bydd penderfyniad wedi'i wneud ynghylch apêl Cam 3, bydd y Brifysgol yn cyhoeddi llythyr Cwblhau Gweithdrefnau, ac ar ôl hynny gall y myfyriwr ofyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol adolygu'r achos.

8. Cofnodion, monitro a dysgu

8.1 Cadw cofnodion

Bydd cofnodion o achosion disgyblu a'u canlyniadau'n cael eu cadw'n ddiogel gan y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr yn unol ag Amserlen Cadw Cofnodion a Data'r Brifysgol. Fel rheol, bydd cofnodion canlyniadau yn cael eu cadw ar ffeil y myfyriwr am 6 blynedd o ddyddiad y penderfyniad terfynol.

8.2 Monitro a dadansoddi cydraddoldeb

Bydd y Brifysgol yn monitro gweithrediad y weithdrefn hon yn flynyddol, gan gwahanu data yn ôl nodweddion gwarchodedig yn unol â'i rhwymedigaethau Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus ac amodau cyfle cyfartal Medr. Bydd canlyniadau'r monitro yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Ansawdd a Safonau Academiaidd, y Pwyllgor Addysg a Phrofiad Myfyrwyr, y Senedd, y Bwrdd Gweithredol a Chyngor y Brifysgol a'u defnyddio i nodi unrhyw faterion systemig neu anghenion hyfforddi.

8.3 Adolygu

Bydd y weithdrefn hon yn cael ei hadolygu o leiaf bob tair blynedd, ac ym mhob achos yn dilyn:

- newid i amodau cofrestru Medr (rhaid i adolygiad gael ei sbarduno gan unrhyw ddiweddariad i amodau darparwr cofrestredig Medr, o 1 Awst 2026);
- newid mewn deddfwriaeth berthnasol neu ganllawiau Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol;
- patrwm arwyddocaol o achosion sy'n dynodi problem systemig;
- unrhyw benderfyniad Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol sy'n nodi pwynt dysgu ar gyfer y weithdrefn hon.

9. Polisiâu a gweithdrefnau cysylltiedig

Dogfen	Perthynas â'r weithdrefn hon
Gweithdrefn Uniondeb Academiaidd	Yn llywodraethu camymddwyn academiaidd; ar wahân i'r weithdrefn hon.

Gweithdrefn Addasrwydd i Ymarfer	Yn berthnasol i fyfyrwyr ar raglenni a reoleiddir yn broffesiynol; gall ddilyn neu redeg ochr yn ochr â'r weithdrefn hon.
Gweithdrefn Cwynion Myfyrwyr	Gall myfyrwyr gwyno am y ffordd yr ymdriniwyd â'r weithdrefn hon.
Polisi Aflonyddu a Gwahaniaethu	Caiff ymddygiad sy'n cynnwys aflonyddu neu wahaniaethu ei reoli o dan y weithdrefn hon ac mae'r Polisi yn ei lywio.
Gweithdrefn Disgyblu Staff	Yn berthnasol lle mae aelod o staff yn ymwneud â chamymddwyn honedig.
Cefnogaeth ar gyfer y Weithdrefn Astudio	Gall fod yn fwy priodol na chamau disgyblu lle mae ymddygiad yn gysylltiedig â mater ieched neu anabledd.
Cod Ymddygiad Myfyrwyr	Yn nodi safonau ymddygiad disgwylledig; rhaid ei ddarllen ochr yn ochr â'r weithdrefn hon.
Polisi Diogelu Data	Yn llywodraethu'r ffordd y caiff data personol ei drin drwy gydol achos disgyblu.
Polisi'r Iaith Gymraeg	Yn sail i'r hawliau iaith a nodir yn adran 2.5.

ATODIAD A Siart Llif Gweithdrefn — Cipolwg

HONIAID WEDI'I DDERBYN

↓ Asesiad cychwynnol gan y Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr (o fewn 5 diwrnod gwaith)
Penderfyniad: allan o'r cwmpas / blinderus → dim camau pellach / o fewn y cwmpas → bwrw ymlaen

CAM 1 — Ymchwiliad rhagarweiniol (targed: 40 diwrnod gwaith ynghyd â Cham 2)

↓ Swyddog Ymchwilio (penodi uwch swyddog o'r Tîm Gwaith Achos Myfyrwyr neu Arweinydd Rhaglen/Uwch Diwtor/Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr; hysbysir y myfyriwr yn ysgrifenedig

↓ Tystiolaeth wedi'i chasglu; rhoi 10 diwrnod gwaith i'r myfyriwr ymateb

Penderfyniad: cytunir ar ddatrysiad anffurfiol → cau / heb ei ddatrys → Cam 2

CAM 2 — Pwyllgor Ymchwilio (gwrandawriad ffurfiol)

↓ 10 diwrnod gwaith o rybudd ysgrifenedig i'r myfyriwr; datgelu tystiolaeth ymlaen llaw

↓ Gwrandawriad wedi'i gynnal; Pwyllgor yn trafod yn breifat

↓ Canlyniad ysgrifenedig o fewn 10 diwrnod gwaith

Penderfyniad: dim camymddwyn → cau / camymddwyn wedi'i ganfod → cosb wedi'i gosod

CAM 3 — Apêl (os yw myfyriwr yn apelio o fewn 10 diwrnod gwaith)

↓ Cyflwyno apêl ysgrifenedig ar sail benodol i'r Gofrestrfa Academaidd

↓ Panel apêl yn adolygu ; gwrandawriad o fewn 20 diwrnod gwaith i'w gyflwyno

↓ Canlyniad ysgrifenedig o fewn 5 diwrnod gwaith i'r penderfyniad

↓ Cyhoeddi Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau (CoP) o fewn 20 diwrnod gwaith

ADOLYGIAD SWYDDFA'R DYFARNWR ANNIBYNNOL — os yw'r myfyriwr yn parhau i fod yn anfodlon, cwyno i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol o fewn 12 mis i'r llythyr Cwblhau Gweithdrefnau

ATODIAD B Rhestr Wirio Hunanasesu Aliniad â Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol

Dylai perchennog y ddogfen gwblhau'r rhestr wirio hon ym mhob adolygiad. Mae'n mapio'r weithdrefn yn erbyn Fframwaith Ymarfer Da Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol ar gyfer Gweithdrefnau Disgyblu (wedi'i ddiweddarau 2024) ac amodau cofrestru Medr.

Gofyniad	Cydymffurfio? (Y/N/Rhannol)	Tystiolaeth / nodiadau
Gweithdrefn ar gael mewn iaith glir (llawlyfr myfyrwyr Rhan A)		Adran — Rhan A
Dewis iaith Gymraeg ym mhob cam, am ddim		Adran 2.5
Gwybodaeth glir sut i gysylltu â'r Gwasanaethau cefnogi myfyrwyr		Rhan A; adran 2.2
Proses addasiadau rhesymol wedi'i dogfennu		Adran 2.4
Baich y profi ar y darparwr		Adran 2.1
Sail tebygolrwydd wedi'i nodi'n glir		Adrannau 2.1; 5.5
Myfyriwr yn cael gwybod am yr honiad yn ysgrifenedig cyn y cam ffurfiol		Adrannau 4.2; 5.2
Y myfyriwr yn derbyn copïau ymlaen llaw o'r holl dystiolaeth		Adrannau 4.6; 5.2
Hawl i gynrychiolaeth (gan gynnwys cyfreithiol mewn achosion difrifol)		Adran 2.2
Penderfynwyr annibynnol ym mhob cam		Adrannau 5.1; 6.3
Rhesymau ysgrifenedig dros bob penderfyniad		Adrannau 5.7; 6.4
Ystyriwyd amgylchiadau lliniarol mewn sancsiwn		Adran 5.5
Targed cyfunol o 40 diwrnod gwaith (Camau 1+2)		Adran 2.3
Targed gwrandawriad apêl o 20 diwrnod gwaith		Adran 2.3

Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau o fewn 20 diwrnod gwaith i'r penderfyniad terfynol		Adran 7.1
Hyd at dair cam (rhagarweiniol, ffurfiol, apêl)		Adrannau 4, 5, 6
Sail apêl glir wedi'i dogfennu		Adran 6.1
Cyfeirio at Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol gyda therfyn amser o 12 mis yn y llythyr Cwblhau Gweithdrefnau		Adran 7.1
Proses gwyno wedi'i dogfennu (amod cofrestru Medr)		Adrannau 3, 4, 5, 6
Ystyriaethau cyfle cyfartal wedi'u hymgorffori		Adrannau 2.4; 8.2
Ystyriwyd cyflwr lles myfyrwyr		Adrannau 2.4; 8.2
Cymal adolygu blynyddol gyda sbardun Medr		Adran 8.3

Cwblhawyd y ddogfen gan: _____ Dyddiad: _____

Cymeradwywyd gan: _____ Rôl: _____
 Dyddiad: _____